

Dodržujte zemskou přitažlivost

„Slunce, klauni a psi by tam mohli zůstat, protože ti ve svém oboru ani lepší být nemůžou.“

Émile Ajar, Život před sebou

Z bagančat opadávalo bláto, bílé a oranžové pláště se vlnily, už dávno to bylo celé na prd, Ali si protáhl záda, jen co ho vystřídali při masáži srdce, což mu nezabránilo, aby rozevřel náruč a potěšil mě svým smradlavým dechem na tváři, dávno byl konec, v kanyle se už nepohybovaly krvavé hleny, ale *show must go on*, podle etických a mezinárodních směrnic, jistě humánních, jako celé naše přístipkaření, je třeba pokračovat v křišení, stoprocentní mrtvolky nemůžou odejít, protože to nejde, nutíme lidi k životu, zákon je na naší straně, ale všechno má svoje meze, dokonce i člověk, je pak velké svinstvo cpát někomu násilím život do huby, když se nemůže bránit a nechce dál sloužit, bobtná před očima, protože neumí jinak zpracovat ty kupy drahocenných léků a látek, které do něj cpeme, mnozí to bohatství v sobě ani neunesou a naposledy rozkvetou, otevřené rány mají i na uších, my utěšujeme blízké, vždyť naděje umírá poslední, i když se duše srazila jako jin a jang už před několika hodinami, jen srdce, ten neodbytný vazač snopů, si pokrytecky vytukává pravidelný rytmus, desítky hadiček pumpují do rosolovitých žil bombastické sajrajty, tak jako včera, když z břicha ubohé dívčiny stříkal metrový proud krve, myslela si, že jí uškodily arašídy, s takovou banalitou nešla k lékaři, zatímco krvácela kvůli prasknutí deformované dělohy pro nepoznanou graviditu, k nám ji přivezli mrtvou, byl to zázrak, že srdce váhavě naskočilo, proud krve postříkal Pepa, abychom potom aspoň dvě hodiny dřeli s tak staženým pozadím, že bychom mohli vázat sebrané spisy, modlili se ke všem bohům, i k těm černošským monstrům, jen aby nezůstala navždy na operačním stole, vždy jsem pohrdala modlitbou,

nechtěla jsem lézt životu do zadku jen proto, abych byla šťastná, ale zodpovědnost a hrůza nejsou jen náhodným shlukem písmen, když nám po dlouhém váhání vysloví důvěru, smáli jsme se jako blázni, Gaba řvala a zároveň kopala nohama v koutě operačního sálu, já jsem chrčela u dýchacího přístroje a Pepo dostal obyčejný hysterický záchvat, zvracel do umyvadla, přičemž se mu podařilo trefit nástroje, kterými před chvílí operoval, i já jsem byla nedávno v takovém stavu, když se mi dvoukilové dítě vykadilo do dlaně, aby mi po patnácti minutách bez zjevné příčiny a úsilí umřelo, okamžitě ztuhlo, ústa mu nešla otevřít, šéf chtěl zkontrolovat kanylu v hrtanu, ale nešlo to, mohl vzít jed na to, že byla uložena správně, jeho nedůvěra mě mátlá ještě několik měsíců, odchod dětí je přece jen mimořádná situace, chtělo se mi zvracet, ne proto, že se mi cosi hnusilo, vždyť my nic jiného neděláme, jen se prodíráme krví, probíjíme se výkaly do dutin těla, čvachtáme se mezi hleny, abychom uvolnili dýchací cesty, babráme se se slinami, konkrétním projevem existence bílkovin, denně hrajeme hru, která se jmenuje každý prohraje, ladíme orchestrion, trénujeme, abychom potom improvizovali, i když to celé stojí za velké prd, po tom děcku se mě také ujal Ali se svým páchnoucím cigaretovým dechem, od té doby vím, že smrdí, takové věci se v kritických chvílích přesně zafixují, možná i na celý život, tu nepříjemnost mi vždycky připomene smradlavý dech toho imbecilního svědce žen, jako si roky připomínám písní od Queen *We are the champions* plavecké závody, kdy jsem se jako žačka propracovala do finále dospělých, nebyla to až taková sláva, ale všichni se tvářili důležitě, chválili mě, jen já jsem musela věnovat veškerý svůj elán místo bláznění startu při závodech tak významných, že se mě nemohly dotýkat a dojímaty mě, jak jsem tam smutnila, Ali u mě sípal, chyběl mi Peter, v mých snech příliš něžný, příliš vzdálený, klečela jsem v koutě probouzejícího se pokoje, nevěděla, jestli je mi smutno kvůli děcku nebo proto, že Peter je pro mě *pasé*, nebo vlastně proč, slzy mi tekly na plášt, nikdo mě nelitoval, nikdo nade mnou ani nemávl rukou, nikdo po mně ani nevzdychl, lidé si myslí, že při dnešních lécích a přístrojích děti odejít nemůžou, a když máte trošku štěstí, není nic lehčího, dnes může přijít konec i při tak jed-

noduché věci, jako je chůze, seriózně kráčíte po ulici, nějaký ožralý blázen vám zdemoluje hlavu předním blatníkem, nebo se nevinně díváte, jak soused řeže dřevo na cirkulárce, špatně upevněný kotouč vyletí a rozřízne vás od pasu nahoru, při troše fantazie vypadáte jako ypsilon, pohádáte se s manželem, pobodá vás, vaše dítě, vašeho otce a vás propíchne, nebo lezete na strom pověsit budku pro ptáky, vzlétnete a už nikdy se z toho neproberete, nejjednodušší je opít se, potom z toho máte pěkný zážitek, ani to příliš nebolí, nactepete se slaninou a praskne vám žlučník, celé břicho se vám rozpadne na neuvěřitelnou černou díru, nebo uklouznete a místo na zadek spadnete na konferenční stolek a jeho sklo propíchne všechno, co se v hrudníku propíchnout dá, anebo vás to omrzí a místo whisky vypijete ředidlo, je velmi mnoho osvědčených prostředků, jak se stát bílým trpaslíkem, proč nikdo nepochopí, že čas smrti, tisícinu konce, máme zakódovaný geneticky, že zázraky a šťastné záchrany jsou přesně determinované, ale my ne, celý život jsme frustrováni, lezeme do stále vyšších poschodí, čteme tisíce myšlenek, aby nás inspirovaly, potom řekneme jediné slovo, větu, zdánlivě nekonstruktivní, kvůli nimž má naše existence smysl, kolik námahy nás stojí tvářit se důležitě, už Demokritos tvrdil, že všechno, co existuje, je plodem náhody a nutnosti, věděl, že jestli má něco smysl, nejsme to my, ale cosi totálně debilního, bože, všichni odcházíme tak, že se nám z té nebo oné příčiny udusí mozek, když se neudusí úplně, tak je to horší, protože to, co je potom, má s člověkem společné jen tělo, dokonce ani troska to není, život je nekonečný sen, který se nikdy neuskuteční, denně se dívám na ty nedodušené ubožáky narozené do mrtva, na kterých se vykonávají heroické výkony a vyšetření, monitoring a krkolomné léčby, až se dopracujeme k mistrovskému nezasahování, protože se nám rozbije nějaký debilní filtr miniaturních rozměrů, na jehož shánění nemáme náladu ani peníze, ale musíme mít energii, když se sežene, tak ještě tři dny slintám, pokud začne normálně mluvit, jako pozůstatek vnucování se sponzorům, ubožák narozený do mrtva udělá jediné, co může, uvolní místo jinému, my jsme morálně připravení těšit se z práce, do případu se pustíme s nepočítelným množstvím elánu a nasazení, bojujeme jako lvi, možná

jako banda lvů, aspoň stokrát mu zabráníme zemřít, když to skončí vítězstvím, plácáme se po zádech, dokud nezjistíme, že to není jen únava, co nás žere, ale rozčarování, protože je naivní myslet si, že medicína má obrovské možnosti, nemáme nic, jen nesmyslnou víru, že naše hlava je plná vědomostí, o kterých se často dozvíme, že je to balast, moderní thanatologie tvrdí, že pravým úkolem lékaře je vyvrátit mýtus o vítězství medicíny nad nemocí, naopak máme lidi učit umírat bez psychických problémů, ani ten chlap, co ho chtěli operovat kvůli žaludečnímu vředu, neměl problémy, zatímco mu štávy z pankreatu rozežraly střeva, už když ho položili na operační stůl, byl dávno mrtvý, i když se se mnou vesele bavil o počasí, břicho bylo plné krve, trpělivě jsem se dusila strachem, abych měla jasnou hlavu, aby se v rozhodující chvíli nezlomilo v mém mozku nějaké relé, abych neudělala nějakou koninu, bože, z blbého pádu se nám podařilo udělat let, dodnes věříme, že jsme se pohybovali v džungli, dokonce jsme její zákony přetvořili tak, že se musela přizpůsobit, netušila jsem, že v té chvíli vezou do nemocnice dítě, co se rozhodlo stát pokladničkou, spolykalo mince, pár mu jich uvízlo tak nešťastně, že zablokovaly přístup vzduchu do průdušnice, z výšin, kde jsem se vznášela prostoupená radostí a zadostiučiněním, že ten chlap přežil, mě fakt s dítětem-pokladničkou nejen zaskočil, ale moje rodná sestra Panika mě pohltila, připlazila jsem se se zbytky sil a rozvahy k bělavé svíjející se a chrčící hromádce, okolo stáli čtyři lidé bezradněji než žáby před krajetou, vyvalovali oči na mě a sestru, kterou jsem poslala pro potřebný lék, dítě se kroutilo a svíjelo v předsmrtných křečích, nikdo mi ho nepomohl přidržet, abych se mu dostala do úst a vytáhla ty prokleté mince, nikdo se ho nedotknul, ani mě ne, když jsme do něj zapíchlí jehlu, prohnulo se do oblouku, na vrcholu bylo promodralé břicho, vyzvracelo mince, hleny, žluč a ještě cosi, zružovělo a vířskalo jako pavián, ale noc neskončila, protože tady nic nekončí, tady je jen trapný bod, čep, svorka, okolo kterého se točí můj vesmír, nejen můj, možná jsem to měla vzít do rukou jinak, stát se, co já vím, například zločincem, aby mělo slovní spojení „smrt je mým řemeslem“ ten správný významový odstín, aspoň bych se nemusela trápit tím, jak řeknu roztřeseným lidským individuím,

že jejich blízky je na druhé straně, kdekdo teď hlásá návrat k přírodě, protože jen tam je možné se očistit, není nic směšnějšího, člověk člověku dělá špinavosti, protože má svůj velký vzor v přírodě, to je největší svinstvo, že se příroda schovává za nevyhnutelnost a náhodu, chvíli jsem si poseděla u akvária, dívala se na svoje rybičky, plavaly nahoru, dolů, nevšímajíce si alarmů a zvuků z respirátorů, jsou to nejčestnější akvarijní rybičky, jaké jsem poznala, v zimě vydržely v mém nevyhřátém pokoji teplotu čtrnáct stupňů, aby potom nesmyslně umřely, když jim Anna vypnula kyslík, protože prý bublal nahlas, ona se nemůže věnovat spánku, práci a podobně, nepřekážejí jí děsivé zvuky našich strojů, které zajišťují nemocné, pozornost lidí vzbuzuje mnoho povrchních vnějších znamení, která neznamenají nic, vždyt i pohlaví je hříčkou přírody, ty rybky toho měly spoustu, svoje čtyři stěny, sen o potoku a řece, ale ty nejodvážnější, které by se vzdaly svých čtyř stěn, se nestačily narodit, jako se nemohlo narodit dítě, které nevstoupilo do porodních cest a na svět hlavičkou, jak se patří, ale rukou, která visela, celá zčernalá, mezi nohama vyděšené ženy, ta, neschopná slova, si zvedala břicho a třetila oči na ručičku, navzdory rychlému řezu bylo dítě kdesi v nebíčku nevinátek, vrhla jsem se na něj, dýchala do něj, masírovala ochablý malátný hrudník, srdce začalo bít po deseti minutách, z úst se vyvalily hnědé hleny, dítě kýchlo a zakašlalo, zaplakalo, jenže matka ztratila příliš krve, teď zachraňovat ji, kvůli tomu jsem tam byla, lili jsme do ní proudem krev, dala se dohromady, ne tak dramaticky jako syn, telepaticky jsme ji přesvědčili, že má pro koho žít, i když to bude tvrdé a někdy blbě, možná nikdy neproskočím hořícími obručemi, možná vyschnu, ale paměť mi nevymažou, je to nejdivnější zákon, jaký znám, mám právo jen bojovat, vzdát se nesmím, po tom všem chtějí, aby to, co napíšu, bylo komunikativní, chtějí to postpubertální literární proroci, jako ti tři, které vlastní samolibost vynesla tak vysoko, že ozonovou díru podle mě nezpůsobily freony, ale oni, vyžívají se v intelektuálních sentencích jako „dostavil se dobrý pocit“, když to čtu, vím, že je to kec, podobné prázdné hlody, chtěla bych je vidět, jak dýchají do pacienta, kterému hřídel motoru prorazila tvář, takže místo nosu a úst má zkrvavenou změť, ale kdyby je vyslouži-

lý cirhotik, který ve svých deliriích potkává dinosaury, pozvracel litry krve, možná by konečně pochopili, co jsou zvrátky a co ne, i když mluvím o dvou rozdílných věcech, trochu by zredukovali svou vyšinutou blahosklonnost, jako ti podělaní představitelé literárního dění, kterých jsem se zeptala, co je to Tichá voda, kouleli očima a lapali po vzduchu, nemít trochu vychování, hned bych je resuscitovala, prý jsem zoufale ztratila kontakt, moje klonovaná cytoplazma smutku mi nedovolí trápit se nad tím, které slovo ke kterému sedne, užírat se kvůli novému obrazu, vstupovat mezi disharmonické proudy paměti, srdce a reality, čerpat síly od svých pacientů, zalykat se štěstím nad novou básní, plakat s vítězem, aspoň můj modrý zpívající pes je zbaven rozhodování o otázkách života a smrti, asi proto, že je filozoficky založený a nevyrostl uprostřed rodiny, i můj přítel, když prošel obdobím nekomunikativnosti, se stal natolik kulturním, že se přestal trápit brázdou, kterou tu zanecháváme, nic není tak náhodně uspořádané jako geny, gen jeho poznání poputuje staletími, možná mi ta chvíle poblouznění bude připadat směšná ještě léta, ale jednou se projeví, bez ohledu na to, jestli bude mít kladný smysl, potom je tu ta věc se ctihodným Jorgem, kolegou, nejneadaptabilnějším chlapcem, jakého jsem poznala, vypadal normálně, i se tak tvářil, ale spojení nikdy nenavázal, vytipoval si mě za svého soupevníka, pozval mě na debilní Bergmanův film v původním znění s polskými titulky, jako mistr světa v nejtrapnějších kategoriích byl hloubavých otázek ušetřen, měl dost času o ně přijít, celý film se v kině modlil, z horlivosti odříkal místo modlitby stupidní verše, chvěl se jako třtina ve větru, přesně v devět snědl svou vegetariánsko-jogínskou pochoutku, když jsem ho poslala do teplých krajů, nedal si pohov, ale otravoval ostatní, zaměřoval chorobnou pozornost na mé přátele, potom na šéfa, jenže dívat se na blázna v tak malé zemi, jako je tato, nedělá nikomu dobře, šéf zakročil, ctihodný Jorge byl hubený, nemoc v něm neměla široké pole působnosti a rychle spěla tam, kam sama chtěla, Jorge byl za jasných chvil dobrý anesteziolog, namíchal si přesnou dávku léků, mávl rukou nad poplakováním se na schodišti života, můj modrý pes, kterého si vodím do spánku, zvedl nohu a počural všechno, čemu jsem důvěřovala, do všeho neštěstí při-

vezli Evu s drobným krvácením na nesprávném místě v mozku, šíleli jsme spolu s vicepremiérkou, léky měnili každých třicet sekund tak, že jsme ji drželi na tomto světě aspoň za řasy, její rozšířené zorničky nám vždy dodaly dostatek rozhořčení, a tím i odvahy, abychom se povzbuzovali, v hrudi jsem neměla srdce, ale asi chladně modrý chalcedon, prý znamená *carithas*, milosrdnost, doufala jsem, že mi nějaký zázrak umožní chytit do rukou meč, kterým ji vrátím, ale bylo posezení se spisovatelem, šla jsem se na něj podívat zblízka, protože jsem slepě věřila, že to, co jsem poslední dny dělala, mi dává právo být blízko, sedět v první řadě a poslouchat moudré věty, ale nějaký starý ksicht se na mě osopil, že tam nemám co hledat, usmrkanče, možná to byl úder do prsou, nebo se mi zauzlil náhodný axon nervové buňky, tehdy jsem uviděla odtrženou nohu, mrtvé dítě v mých rukou, bosonohé včely, jak sedají na lípy před nemocnicí, mrtvé červené rybičky, promodralé rty, rozevřené rány, vibrující hleny v nosní dírce, kupy promáčených a zašpiněných prostěradel, jak masíruju srdce svými krátkými prsty, jáším nad vzklíšeným chlapcem, horlivě se o půlnoci hádám s pomalým chirurgem, moje ruka pumpuje litry krve do chladnoucího těla, pozvracený plášť, ruce až po lokty červené, dělám nutnou tracheotomii, šálky s vařícím přeslazeným čajem, plížící se přízraky vyčerpaných sester, novorozenátko olepené smolkou, čermáček, který mi náhodou vletí do pokoje otevřeným oknem, aby si v bezhlavém letu rozbil lebku o sklo, umírá na psacím stole, nebohou paní H., první, co mi umřela na zápal plic po komplikované operaci, nebohého Pavola C. a Ivana C., co měli autonehodu, a mnoho jiných, co dodýchlali v posteli, mnoho dětí, co nikdy neměly možnost zpívat *Keď ja budem orať, keď ja budem žať*, zajišťuju dýchací cesty, tiším bolest a uděluji milosrdný spánek všem bezejmenným, známým, oplakávám naše vzdávající se, pláču nad sentimentálními výjevy šťastně uzdravených, toužím po Petrovi v těch nejtěžších chvílích, tvářím se, že svět čeká jen na moje odvážné kroky, stojím v panice nad divokým rytmem srdce, vrískám na všechny jen proto, že toužím po vítězství, tak jako každý z vás, pouštím se jako buldok do předem ztracených věcí, dívám se na nevidomou umírající Evu s dýchacím aparátem a sedím v poslední řadě. Krucinál.